

Ändrad utgiftsområdestillhörighet för exekutionsväsendet

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett skatteutskottet tillfälle till yttrande över 2001 års ekonomiska vårproposition såvitt avser ändringar i indelningen i utgiftsområden (yrkandena 6–10). Med anledning härav får utskottet anföra följande.

Bakgrund

I budgetpropositionen 2000/01:1 presenterade regeringen en indelning av statsbudgeten i 47 politikområden. Indelningen är ett led i utvecklingen av den ekonomiska styrningen och syftar till att möjliggöra en bättre koppling mellan mål, kostnader och resultat. Vissa politikområden omfattar verksamheter som i sin helhet ryms inom ett utgiftsområde. Andra politikområden omfattar en begränsad del av en verksamhet som bedrivs inom ett utgiftsområde. Slutligen finns det politikområden som berör flera utgiftsområden.

Finansutskottet har vid behandlingen av indelningen i politikområden (bet. 2000/01:FiU1) uttalat att politikområdesindelningen skär genom såväl utgiftsområdesindelningen som utskottsindelningen och att en konsekvens är att mål och resurser inom ett politikområde i vissa fall inte bereds av samma utskott. Som exempel nämns att justitieutskottet ansvarar för beredningen av anslaget för kronofogdemyndigheten på politikområdet Skatt, tull och exekution, där målen för politikområdet bereds av skatteutskottet. Finansutskottet konstaterade att detta förhållande är otillfredsställande.

Propositionen

Regeringen föreslår att beredningsansvaret för ärenden som rör utsökningsväsendet flyttas från justitieutskottet till skatteutskottet och att anslaget för kronofogdemyndigheterna flyttas från utgiftsområde 4 Rättsväsendet till utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd. Härvid byter utsökningsväsendet beteckning till exekutionsväsendet och utgiftsområde 3 byter namn till Skatt, tull och exekution (yrkandena 8 och 10).

Regeringen anför att det är otillfredsställande att politikområdesindelningen i vissa fall skär genom utgiftsområdesindelningen och utskottsindelningen och att frågor om mål och resurser inom ett politikområde i vissa fall bereds av olika utskott. Detta gäller bl.a. politikområdet Skatteförvaltning, tull och exekution där anslagen för Riksskatteverket, skatteförvaltningen, Tullverket och kronofogdemyndigheterna är uppdelade på utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd och utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Regeringen anför att en samordning skulle ge en bättre överensstämmelse mellan de olika myndigheternas anslag. Eftersom anslaget till Riksskatteverket även fortsättningsvis bör beredas av skatteutskottet framstår det enligt vad regeringen anför som lämpligt att anslaget för kronofogdemyndigheterna flyttas. Regeringens förslag innebär inte någon ändring av ansvaret för de materiella reglerna inom området. Ansvaret för beredningen av dessa kvarstår hos lagutskottet.

Den nuvarande benämningen utökningsväsendet ändras till exekutionsväsendet för att uppnå en bättre överensstämmelse med övrig terminologi. För att utgiftsområdets benämning bättre skall spegla innehållet ändras beteckningen till Skatteförvaltning, tull och exekution.

Regeringen kommer i samband med budgetpropositionen att återkomma med förslag till förändringar av ramen för utgiftsområdet om riksdagen godkänner den föreslagna förändringen. Ramen ökar i så fall med 1 395 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under höstens budgetbehandling framhållit att placeringen av anslaget för kronofogdemyndigheterna i utgiftsområde 4 Rättsväsendet sedan flera år ger upphov till praktiska problem för Riksskatteverket som är central myndighet för exekutionsväsendet. Riksskatteverket har givit uttryck för uppfattningen att anslaget för kronofogdemyndigheterna bör flyttas till utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd och har anförat att det är mer naturligt att väga kronofogdemyndigheternas behov mot övrig skatteförvaltning än att väga kronofogdemyndigheternas behov mot polisens, åklagarnas och domstolarnas. Riksskatteverket har också de senaste åren konsekvent redovisat skatteförvaltningens och kronofogdemyndigheternas resursbehov i samma budgetunderlag.

Den nya indelningen i politikområden återspeglar myndighetsstrukturen och medför därför att de praktiska problem som Riksskatteverket påtalat nu också visar sig vid riksdagens behandling av frågor som rör politikområdet. Ett exempel på detta är att utskottet behövt inhämta justitieutskottets yttrande över förslaget till övergripande mål för politikområdet. Även justitieutskottet ser detta förhållande som ett problem och har redovisat detta i sitt yttrande till finansutskottet över den nya indelningen i politikområden (yttr. 2000/01: JuU1y).

Enligt skatteutskottets mening är det viktigt att ansvaret för resurserna inom politikområdet Skatteförvaltning, tull och exekutionsväsende samman-

förs till ett enda utskott. Härigenom elimineras problemen med den nuvarande uppdelningen som påverkar både riksdagens beredning av frågor som rör politikområdet och Riksskatteverkets hantering av budgetfrågorna. En sammanföring av ansvaret för resurserna på området utgör också en förutsättning för att syftet med utvecklingen av den ekonomiska styrningen på detta område skall kunna nås. Vad avser just skatter är det dessutom en fördel att ett och samma utskott får ansvaret för verksamheten alltifrån deklaration och taxeringsbeslut till den slutliga indrivningen. Det är dock viktigt att notera att kronofogdemyndigheterna har till uppgift att företräda även enskilda personer och företag.

När det gäller valet av utskott delar utskottet regeringens bedömning att skatteutskottet bör ta över ansvaret för ärenden som rör utsökningsväsendet och anslaget till kronofogdemyndigheterna. Inte heller i övrigt har utskottet någon erinran mot regeringens förslag i denna del.

Med det anförda tillstyrker utskottet proposition 2000/01:100 yrkandena 8 och 10 såvitt nu är i fråga.

Stockholm den 15 maj 2001

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Per Rosengren (v), Helena Höij (kd), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Marie Engström (v), Kenneth Lantz (kd), Catharina Hagen (m), Matz Hammarström (mp), Rolf Kenneryd (c), Per-Olof Svensson (s), Lennart Axelsson (s), Stefan Hagfeldt (m) och Staffan Werme (fp).